

ISSN 1406-9210

Kõik Eesti kirjastused, õnnitlege!

TÄNAPÄEV

Nr. 7

juuli-september 2003

www.tnp.ee

Guinnessi maailmarekordid 2004

Hind 319 krooni

Eestikeelse raamatu ettetellimine kestab 30. septembrini.

Hinnale lisandub:

- 25 krooni, kui lähete ise postkontorisse pakile järele;
- 49 krooni, kui pakk tuuakse soovitud aadressil.

Tellimusi vormistab Eesti Post

tel 625 7319, 625 7369

faks 661 6089

tell@tallpost.ee.

Tellimisblanketid saadaval postkontorites üle Eesti.

PIKIMATE KÕRVADEGA KOER

Kõige pikimate kõrvadega on Basset Hound Mr Jeffries, kes elab oma peremehe Phil Jeffriesi juures Inglismaal Southwickis. 3. novembril 2002 mõõdeti koera kõrvade pikkuseks 29,2 cm.

PISIM RAADIO TEEL JUHITAV AUTO

Rekordväike raadiojuhtimisega auto on 25 mm pikkune Smarti 1:90 mudel, mille valmistas 2002. aastal jaapanlane Michihiro Hino.

ENIM LUSIKOID NÄO KÜLJES

Jonathan Friedman (USA) suutis hoida 24. veebruaril 2002 Lake Oswegos (USA) 5 sekundit oma pea küljes seitset roostevaba lusikat, mis kaalusid 19,8 - 42,5g.

GUINNESS WORLD RECORDS 2004

Meie igapäevast leiba annab meie Tänapäev

Juba neli aastat. Toimetuse hakkas täiskoosseisus tööle 1. septembril 1999. Otsustasime omavahel, et loome seda päeva kirjastuse sünnipäevaks. Tänapäevast töötab neli toimetajat-projektijuhti ning üksi müügi- ja reklaamijuht. Kokku on nelja aasta jooksul ilmunud üle 200 raamatu. Ja mis seal salata, suur osa nendest ka maha müüdnud.

Muidugi võib kurta, et eesti keelt kõnelevaid inimesi on vähe ja lugevaid veelgi vähem, aga paraku see ongi kirjastamisturg, milles end elama-toimetama sättida.

Ülearu suuri lootusi ei maksa siin hellitada. Kui ausalt äri ajada, kõik maksud korralikult tasuda ja riigi seadusi järgida, siis on esimestel aastatel päris raske. Aga õhtul võib rahuliku südamega magama minna. Ma ei tea, võibolla on *offshore*´i kaudu rahapööritlejatel veel parem uni. Sest elu on näidanud, et ega nendega midagi juhtu. Lähevad hoopis kirjastusega soojale maale puhkama.

Igatahes ei olnud Tänapäeval neli aastat tagasi sotsialismiajast erastatud ettevõtet, väljakujunenud kirjastamisuhteid, oma tõlkijate-toimetajateringi, autoritest rääkimata. Kuid polnud ka suurt müümata raamatute ladu ja võlgu.

Tegelikult võeti meid kirjastamisturul üsna sõbralikult vastu. Et tulge ja näidake ennast. Koomale ei tõmmanud keegi, pidime ise endale koha valmis nügima. Kirjastajad on üldse teistsugune seltskond. Askeldavad rohkem omaette, eriti ei suhtle, arvamust ei avalda. Vaid kord aastas Frankfurti raamatumusil istutakse õhtuti koos õlleklaasi taga ja räägitakse pisut, mis vahepealse aasta jooksul on juhtunud.

Väike salaluure käib tegelikult kogu aeg. Välismaa agentuuride kaudu kuuled, et mõni teine eesti kirjastaja on ka sind huvitava teose vastu huvi tundnud. Ises pead siis välja mõtlema, kes see olla võiks. Päris alguses rippus meie kirjastuses seina peal aastaplaan, millest nii mõnigi läbiastunu ideid ja innustust sai. Plaan ei ripu meil enam ammu seinale, selle õppetunni saime kiiresti kätte.

Kirjastamisturul ei ole nelja aasta jooksul suuri muudatusi toimunud. Juba aastaid räägitud kirjastuste ühinemisest pole mingit märki. Massilisest pankrotistumisest samuti mitte. Suured välismaised kirjastuskonsernid ei ole Eestis raamatukirjastamist ette võtnud.

Ka raamatu hind on suhteliselt stabiilsena seisnud. Ilmselt ei ole kirjastajad ülemäära ahneks läinud ning lugejad pole raamatuostmisest loobunud. Muidu me kõik ju ei tegutsesks.

Märgatav muudatus on vaid see, et ajakirjandusväljaanded on otsustanud samuti raamatuid hakata tegema. Välja arvatud Äripäeva raamatuklubi on teised seni piiratud peamiselt odavate artiklikogumike ja kordustrükkidega. Kuid odava asja ostubuum saab kiiresti otsa. Ja siis loeb see, kas oled valmis kvaliteedis edasi minema. Kuldreegel on siiski, et igapäevaste teoste, mida ta oskab. Või küsige asjatundjatelt abi.

Tänapäeval on hea koostöö ajakirjaga Anne raamatusarja "Anne raamat" väljaandmisel, alates sellest aastast jätkub aastaraamatu "Kes? Mis? Kus?" väljaandmine koostöös Eesti suurima päevalehega Postimees.

Üks on selge – raamatukirjastamine pole Eestis äri, kus raha kergelt tuleb. Pigem läheb raha kergelt, sest muu maailm võtab meid võrdväärse partnerina, see tähendab, et ka vastavate litsentsitasude nõudmistega.

Me olemegi võrdväärset. Pea kõik maailmas ilmuvad menuteosed ilmuvad kiiresti ka eesti keeles. Kaupluste raamatuvahetus on aukartustäratav. Raamatute väljanägemine on muutunud tänapäevaseks.

Nüüd sai küll kirjastamine üles kiidetud. Aga sünnipäeval ei sobigi kurta.

TIINA TAMMER

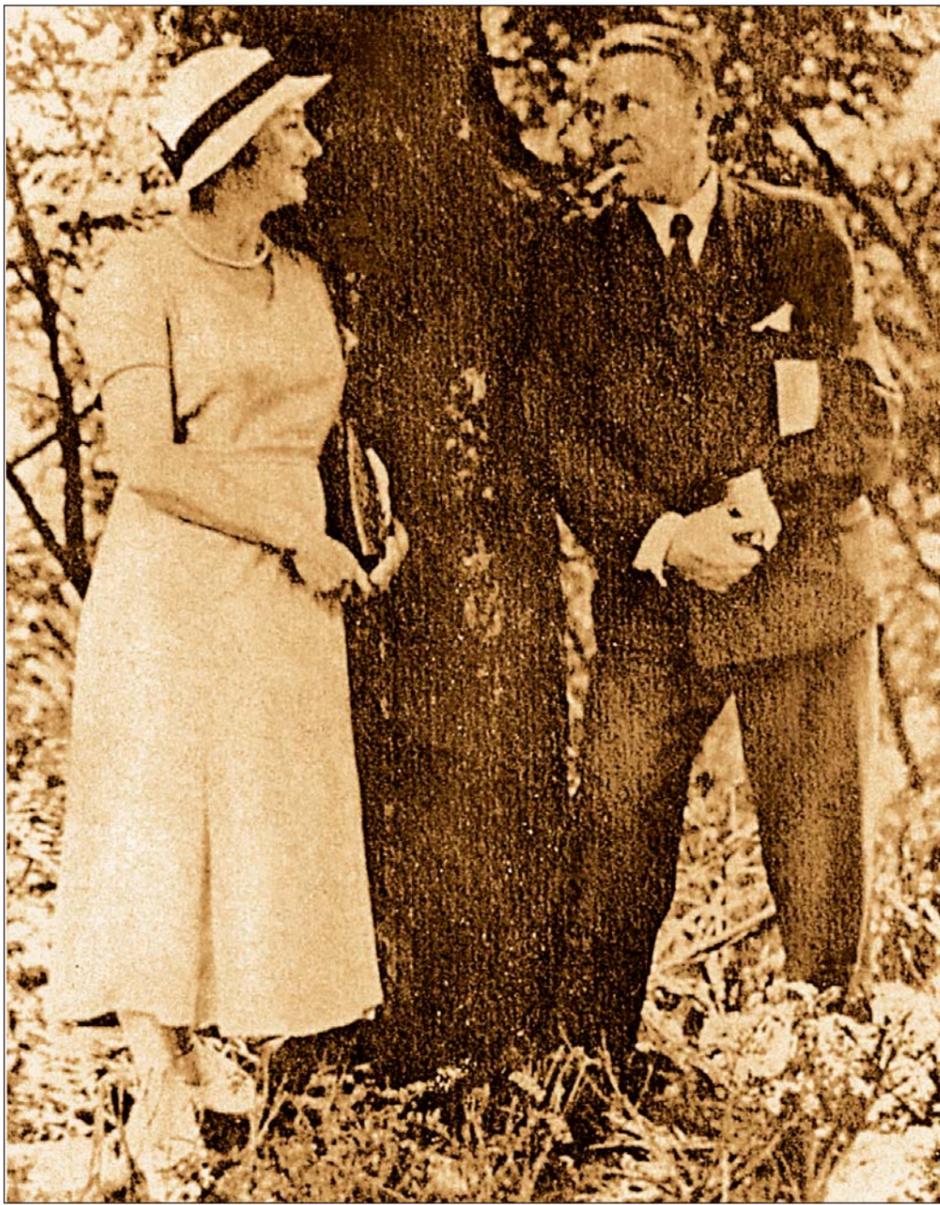
REPLIIK

Kuigi Eesti kirjastajad ise on korralikult autoriõiguste järgijad, juhtub ikka vahel, et neil nahk üle kõrvade tõmmatakse. Toon ühe näite. Kui ma heausklikult saate "Mamma Mia" tegijate poole pöördusin ettepanekuga saadete põhjal raamat kirjutada, läks algul kõik ladasalt. Tegin ideekavandi, eelarve, eellepingu projekti. Läbirääkimised sujusid hästi. Siis aga teatas mingi asjapulk, et nemad tahavad ainsaks kirjastusele litsentsi müümise eest nii palju raha, et mul kukkus suu lahti. Kümme korda rohkem kui näiteks Vonneguti teose puhul. Ja lisaks veel kehtestada ühepoolset kõikvõimalikke lisatingimusi-sanktsioone, mida kirjastus oma raha eest peaks nende nõudmistele kohaselt tegema. Loobusime oma hea idee realiseerimisest. See ei takistanud asjapulgal sammumast teise kirjastuse juurde "oma" hea ideega teha "Mamma Mia" saatest raamat. Ideed ei kaitse keegi, kui sa just seda sünnihetkel juriidiliselt registreerinud ei ole. Edu asjapulgale, meil on veel häid ideid. Aga neid me talle ei ütle.

TT

Käsikirjad ei põlenud

Mihhail Bulgakov, Jelena Bulgakova
MEISTRI JA MARGARITA PÄEVIK
Vene keelest tõlkinud Jüri Ojamaa
Kujundanud Dan Mikkin
Kõva köide 560 lehekülge
Ilmub septembris 2003

Jelena Bulgakova ja Mihhail Bulgakov.

Harva on kirjastaja läinud sama õheville kui 2000. aastal, mil Vene kirjastuse "Vagrius" ilmutate raamatute kataloogis oli märges Mihhail Bulgakovi ja Jelena Bulgakova päevikute täisversiooni ilmumise kohta.

Bulgakov on üks neid kirjanikke, kelle nimi teenitult ei vaja Eestis pikemat seletamist. "Meister ja Margarita", "Koera süda" ja mitmed teised Bulgakovi raamatud on juba mitmenda põlvkonna lugejate lemmikud. Aga kes oli see mees nende raamatute taga?

Mitte lihtsalt päevik

"Meistri ja Margarita päevik" pole lihtsalt elulugu, vaid autorite väga isiklik kirjeldus revolutsioonijärgsest Venemaast, võitlusest ja armastusest.

Mihhail Bulgakovi päeviku konfiskeerisid OGPU julgeolekutöötajad 1926. aasta mais ja kuigi kirjanikule see tagastati, otsustas ta päevikupidamisest loobuda. Bulgakovi tungival soovil hakkas päevikut pidama tema abikaasa Jelena Sergejevna, kes tegi seda seitse aastat (1933–1940), kirjaniku elupäevade lõpuni. Tekkinud lünkade täitmiseks vahelduvad raamatus Mihhail Bulgakovi ja Jelena Bulgakova päevikud tolleaegse kirjavahetusega.

Kolkalinna arstipraktisest loobunud Bulgakov pühendus kirjandusele, kolis 1921. aastal oma abikaasa Tatjana Lappaga Moskvasse ning tema tollased märkmed peegeldavad peale isikliku elu ka ümbritsevat.

Näiteks kirjutab Bulgakov 1923. aasta juulis: "Sai maksab 14 miljonit nael. Tšervoonets (pangatäht) ronib märke ja maksab täna 832 miljonit." Juba järgmisel aastal lahutas Bulgakov oma esimese abielu ja asus elama koos Ljubov Beloserskajaga.

Bulgakov ja Stalin

Bulgakovist rääkides on oluline alateema tema suhted Staliniga, mille puhul eristub väga selgelt kaks koolkonda. Üks koolkond rõhutab seda

Bulgakovi elu võtmeheitluse-na, sest Stalin ei lubanud kirjanikul emigreeruda, tema teoseid avaldada jne...

Kuid samas tekib küsimus, miks siis Stalin ei lasknud Bulgakovit hävitada?

1930. aastal helistas Stalin Bulgakovile, kelle naine Jelena meenutab toimunut nii: "Ta oli heitnud nagu alati pärast lõunat magama, kui äkki helises telefon ja Ljuba kutsus ta telefoni juurde, öeldes, et helistatakse Keskkomiteest.

M. A. ei uskunud seda, arvas, et temaga tehakse nalja (tollal tehti niisuguseid nalju), juuksed sassis, võttis ta ärritatult telefonitoru ning kuulis:

Mihhail Bulgakov 1929. aastal.

"Mihhail Afanasjevitš Bulgakov?"

"Jah, jah."

"Kohe räägib teiega seltsimees Stalin."

"Mis? Stalin? Stalin?"

Samas kuulis ta ilmselge gruusia aktsendiga häält.

"Jah, teiega räägib Stalin. Tere, seltsimees Bulgakov."

"Tervist, Jossif Vissarionovitš."

"Me saime teie kirja kätte. Lugesime seda seltsimeestega. Te saate sellele soodsa vastuse... Aga võib-olla tõesti – te palute luba sõita välismaale? Milles siis asi, kas me oleme teid väga ära tüüdanud?"

1939. aastal valmis aga Bulgakovil näidend "Batum", mis räägib Stalini noorusest. On palju vaieldud, kas antud tükk valmis lihtsalt surve tulemusel või Bulgakov kirjutas selle siiralt. Enamik Bulgakovi austajaid tahaks viimatimainitud variandi lihtsalt maha vaikida, ehkki päris kindlalt seda lihtsalt ei tea.

Naine säilitas pärandi

Mihhail Bulgakov abielus 1932. aastal Jelena Sergejevna Šilovskajaga ning see tähendas tegelikult Meistri ja Margarita kokkusaamist. Mihhail käis Jelenale peale, et too peaks tema eest päevikut ja seda

Margarita ka väga hoolsalt tegi kuni kirjaniku surmani 1940. aastal.

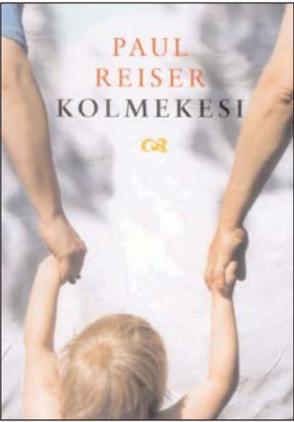
"Miša suri," ütleb 10. märtsil päeviku viimane sissekanne lakooniliselt. Kirjaniku surma põhjused on pisut ebaselged. Otseselt oli tegu nefroskleroosi finaalgiga, kuigi peetakse ka tõenäoliseks, et oma rolli mängis ka Bulgakovi varasem uimastisõltuvus – esimese abielu ajal oli ta paadunud morfinit.

Pärast mehe surma tegi Jelena kõik, et säilitada abikaasa kirjanduslikku pärandit. Ta korras arhiivi ja üritas Mihhaili kirjutisi trükkida või Bulgakov kirjutas selle siiralt.

Enamik Bulgakovi austajaid tahaks viimatimainitud variandi lihtsalt maha vaikida, ehkki päris kindlalt seda lihtsalt ei tea. Ja ikkagi ütles Jelena: "Kõigest hoolimata, sellest hoolimata, et oli süngeid, täiesti kohutavaid hetki, mitte ängi, vaid lausa õudust nurjunud kirjandusliku elu pärast – ja ometi, kui te ütlete mulle, et meie, minu elu oli traagiline, siis ma vastan teile: ei olnud! Mitte ühtki sekundit! See oli kõige helgem elu, mida endale üldse tahta võib, kõige õnnelikum. Õnnelikumat naist, kui mina siis olin, ei ole olnud..."

TAUNO VAHTER

Raamatud juuli-september 2003

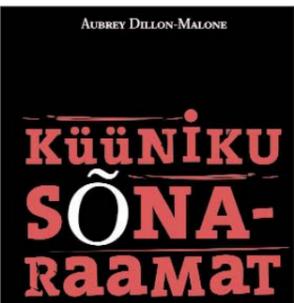

Paul Reiser
KOLMEKESI
Tõlkinud Mall Põial
Kujundanud Tõnu Kaalep
pehme köide, 352 lk
ISBN 9985-62-155-7
Mis juhtub, kui kahest saab kolm, ehk perre sünnib esimene laps? See pole harjumuspärane seebiooper või eneseabiraamat, Paul Reiser on ausalt kirja pannud oma kogemused. Kui olete tulinud roosilistest kirjeldustest, on tervistav lugeda ka untsimineketest, mis enamasti on väga naljakad.

Paul Reiser on populaarne Ameerika näitleja, kes sai tunnuks telesarjaga "Hull sinu järel". Varem on eesti keeles ilmunud tema raamat "Kahekesi", mis on "Kolmekesi" eelugu.

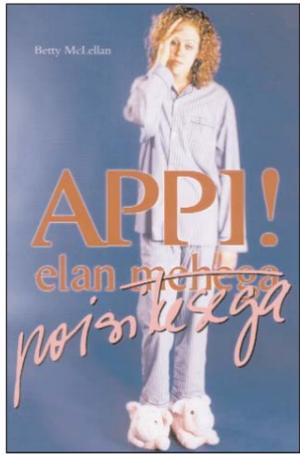

Jaan Tangsoo
HANEJAHT
Kujundanud Dan Mikkin
pehme köide, 119 lk
ISBN 9985-62-158-1
Jaan Tangsoo "Hanejaht" on Eesti Lastekirjanduse Teabekeskuse ja kirjastuse Tänapäev 2002. aasta noorsooromaanivõistluse üks võidutöö. Raamat räägib poisist, kelle ema on surnud ja isa liiga hõivatud tööriigamise ja raha teenimisega. Sõprade mõjutusel otsib ta ajaviidet narkootikumidest. Lugu räägib, kuidas see poisi elu muudab ja missugust ta narkootikumide küüst välja rabeleb.

Aubrey Dillon-Malone
KÜÜNIKU SÕNARAAMAT
Inglise keelest tõlkinud Mari Ets
Kujundanud Anne Pikkov

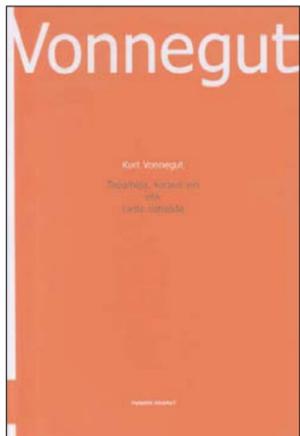
Illustreerinud Ülo Pikkov
köva köide, 408 lk
ISBN 9985-62-148-4
Kogumik ütlemissi, milles räägitakse asjadest nii, nagu need on. Ilustamata, pehmemendamat, otse. Küünikuks on nimetatud inimest, kes lilledõhna tundes hakkab kiristu otsima, kuid ta võib olla ka lihtsalt petunud idealist, kes teeb selge vahe asjade tegeliku ja ideaalse seisu vahele. Raamatus leidub teravmeelsusi nii klassikutelt nagu Oscar Wilde, Mark Twain ja George Bernard Shaw, kui kaasaegseilt küünikutelt, näiteks Madonnalt ja Woody Allenilt.

Betty McLellan
APPI! ELAN (MEHEGA) POISIKESEGA
Inglise keelest tõlkinud Ragne Kepler
Kujundanud Irina Tammiss
pehme köide, 200 lk
ISBN 9985-62-156-5
Me kõik oleme kuulnud ja võib-olla ka ise öelnud, et vahel on mehed süüdimatud. Kuid selline arvamus ei tee head meestele, naistele ega ühiskonnale tervikuna. Kõigile oleks parem, kui mehed tunneksid vastutust oma käitumise eest.

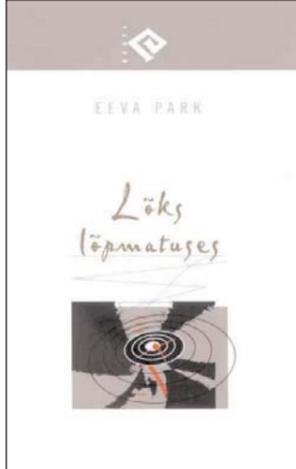
Selles pisut feministlikus raamatus on nelikümmend üks situatsiooni ja soovitus, mida hakata peale, kui täiskasvanud mees käitub poisikesena.

Betty McLellan on rohkem kui kahekümneaastase kogemusega naispsühhoterapeut.

Kurt Vonnegut
TAPAMAJA, KORPUS VIIS ehk LASTE RISTISÕDA
Inglise keelest tõlkinud Valda Raud
Kujundanud Kristjan Mändmaa
Sari PUNANE RAAMAT
köva köide, 173 lk
ISBN 9985-62-163-8
"Tapamaja, korpuse viis" on üks maailma mõjuvamaid sõjavas-

taseid raamatuid. Kurikuulsa Dresdeni pommitamise taustal peegeldab peategelase Billy Pilgrimi müütiline ajarännak mõranenud elusid ning püüdlusi mõtestada seda, mida me ihkame, kuid sisimas ka kardame mõista.

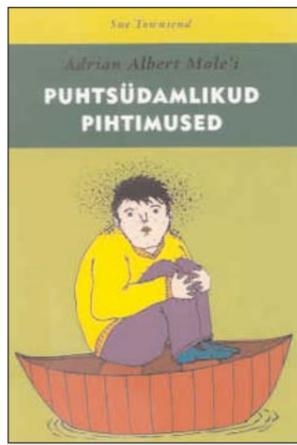
Eeva Park
LÕKS LÕPMATUSES
Kujundanud Kersti Tormis
Sari EESTI
köva köide, 225 lk
ISBN 9985-62-159-X
Psühholoogiline põnevik heidab valgust tänapäevase Eesti varjupoolde. Inimkauplejate küüsi langenud neiu võitlus oma elu ja väarikuse nimel püstitab terava küsimuse: mida üldse tähendab olla inimene?

Helga Nõu
PEA SUU! TÕMBA UTU!
Kujundanud Dan Mikkin
pehme köide, 274 lk
ISBN 9985-62-160-3
Selles raamatus on kaks põnevat lugu noortest, kelle elu pole enamasti muretu ja mitte kunagi lihtne. Esimene ulatub Rootsist Eestisse ja teine vastassuunas Eestist Rootsi. Segadusi ja probleeme on noortel nii koolis kui ka sündameasjades ning tihti kipuvad nende tegemised kujunema ohtlikumaks seikluseks, kui nad ootavad või soovivad.

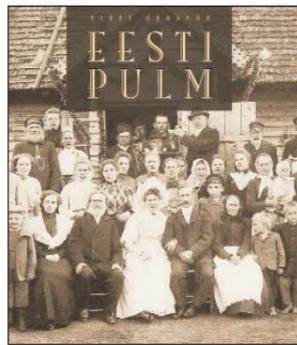
EESTI BALLAAD
Koostanud Arne Merilai
Kujundanud Kersti Tormis
köva köide, 840 lk
ISBN 9985-62-132-8
Ulatuslik antoloogia, mis võtab kokku eesti ballaadi kujunemise selle varasematest aegadest kuni tänapäevani. Eesti kirjanduses on lüroepikal oluline osa. Ilmunud on eesti luule antoloogiaid, puudub aga eraldi eesti ballaadide antoloogia.

Arne Merilai koostatud antoloogia "Eesti ballaad" põhineb koostaja väitekirjal "Eesti ballaad 1900-1940" (Tartu, 1991), kuid eraldi kogumist, kopeerimist ja uurimist vajasiid nii varasem kui hilisem periood.

Sue Townsend
ADRIAN ALBERT MOLE'I PUHTSÜDAMLIKUD PIHTIMUSED
Inglise keelest tõlkinud Karin Suursalu
Kujundanud ja illustreerinud Ülo Pikkov
pehme köide, 128 lk
ISBN 9985-62-165-4

Kolmas raamat Adrian Mole'i sarjast. Adrian on saanud täiskasvanuks. Nii selgub vähemalt tema passist. Kuid vanemate juures elamine, tüütu paberimäärimine töö ning ikka veel piinav armastus jumaliku Pandora vastu muudavad täiskasvanupõlve hoopis teistsuguseks, kui Adrian vaimusilmas seda näinud oli. Aga poeedihingega intellektuaal ei saagi alati seda, mida tahab...

Piret Üunapuu
EESTI PULM
Kujundanud Endla Toots
köva köide, 224 lk
ISBN 9985-62-146-8
Vajadus olla armastatud ja ise armastada on igavikuline. Pulm on olnud läbi aegade üks olulisemaid sündmusi inimese elus. Aegade jooksul on muutunud pulmakombed ja -tavad, pulmade tähendus aga mitte. Tänapäeva inimeste jaoks on see huvitav teema, mille puhul saab võrrelda meie ümber sündivad ammused aegadega. Raamat "Eesti pulm" käsitleb eestlaste pulmakombeid arengus ja teisenemises enam kui 200 aasta vältel.

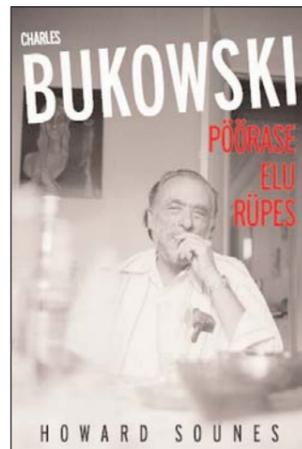
Mihhail Bulgakov
Jelena Bulgakova
MEISTRI JA MARGARITA PÄEVIK
Vene keelest tõlkinud Jüri Ojamaa

Kujundanud Dan Mikkin
köva köide, 560 lk
ISBN 9985-62-167-0
"Meistri ja Margarita päevik" on legendaarse kirjaniku Mihhail Bulgakovi lugu. Kuid mitte lihtsalt elulugu, vaid väga isiklik kirjeldus ajastust, võitlusest ja armastusest. Mihhail Bulgakovi päeviku konfiskeerisid OGPU julgeolekutöötajad 1926. aasta mais ja kuigi kirjanikule päevik tagastati, otsustas ta päeviku pidamisest loobuda. Bulgakovi tungival soovil hakkas päevikut pidama tema abikaasa Jelena Sergejevna, kes tegi seda seitse aastat (1933-1940), kirjaniku viimaste elupäevadeni. Tekkinud lünkade täitmiseks vahelduvad raamatus Mihhail Bulgakovi ja Jelena Bulgakova päevikud tolleaegse kirjavahetusega. Tulemuseks on mahukas ja haarav kirjeldus kirjaniku eluteest, tema isiklikust elust, suhtest Staliniga, samuti vene kultuuriringkondadest, "Meistri ja Margarita" ning teiste teoste sünniloost.

Raamat on varustatud rohkete illustratsioonide ning kommentaaridega.

Eino Baskin-Toomas Kall
OTSE LÄBI LILLEDE
Kujundanud Irina Tammiss
köva köide, 240 lk
ISBN 9985-62-161-1
See pole mitte elulugu ega monograafia, vaid kahe sõbra ning kolleegi, Eino Baskini ja Toomas Kalli vestlus elust, teatrist ja maailma asjadest üldse. Illustreeritud rohke pildimaterjaliga. Raamat ilmub SA Vanalinna Teatrimaja ja kirjastuse Tänapäev koostöös.

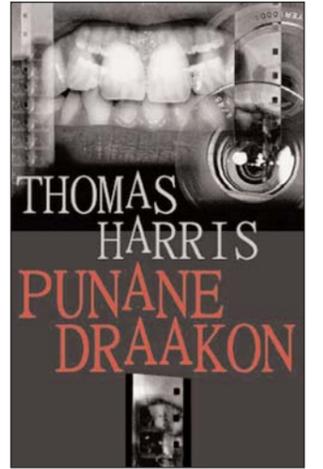

Howard Sounes
CHARLES BUKOWSKI
Pöörase elu rüpes
Inglise keelest tõlkinud Katrin Kiik ja Tuuli Seimberg
Kujundanud Tõnu Kaalep
köva köide, 358 lk

ISBN 9985-62-162-X
Charles Bukowskist sai kirjanik alles keskeas, nooremata oli ta ametilt postiljon ja eluviisilt alkohoolik. Bukowski on kirjutanud poolteisti autobiograafilist luulet ja proosat, millest arvestatav osa on muutunud klassikaks. "Postkontori", "Faktootumi" ja "Naiste" tabavad elukirjeldused on autorist teinud kirjandusliku staari.

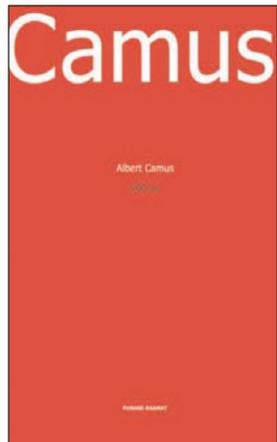
Käesoleva raamatu autoril Howard Sounesil on õnnestunud luua tõetruu pilt Ameerika kirjanduse "rõpase vanamehe" elust, illustreerides seda Bukowski enda joonistuste ja rohke haruldase pildimaterjaliga.

On öeldud, et Bukowskit mäletatakse rohkem legendi kui ta teoste järgi. Howard Sounes näitab, et see pole päris nii.

Thomas Harris
PUNANE DRAAKON
Inglise keelest tõlkinud Urmas Rattus
Kujundanud Tarmo Puudist
köva köide, 488 lk
ISBN 9985-62-171-9
Enne "Voonakeste vaikimist" ja "Hannibali" oli "Punane draakon". Raamat, milles maailm kohtus esimest korda Hannibal Lecteriga. Kuid veel mitte peategelasena. "Punane draakon" on retk maniaki mõistuse varjatud soppidesse, piinakambrisse, milles Francis Dolarhyde on nii koletis kui ohver. Kõik, milles lõõmava mälu tules saavad inimene ja draakon koos eksisteerida vaid vägivalla ja ohvrite hinnaga...

VISNAPUU ARMASTUSEST
Koostanud Jaanus Vaiksoo
Kujundanud Rein Seppius
Illustratsioonid Ado Vabbe
köva köide, 112 lk
ISBN 9985-62-172-7
Algusest peale on Visnapuu armulule kui ulg või huige metsiku puhkeva looduse keskel. Ürgsed tunded, igatsused, kirg, unustus ja valu. Meeleolud hüplevad ühest äärmusest teise. Kirenaudingust saab vihkamine ja tüdimus. Visnapuu tunded on vahetud ning hetkelised. Ta looming on purskumine, tõdeb Jaanus Vaiksoo. Kaunis kinkeraamat sisaldab valikut Henrik Visnapuu armastusluulet

Albert Camus
VÖÖRAS

Prantsuse keelest tõlkinud Henno Rajandi Kujundanud Kristjan Mändmaa Sari PUNANE RAAMAT kõva köide, 136 lk ISBN 9985-62-169-7 Ühe eksistentsialistliku kirjanduse säravaima teose tegevus toimub füüsiliselt Camus'le koduses Alžeerias, vaimset moodsa inimese heitlikus ja absurdi piiril kõikuvas teadvuses. End juba pikka aega oma elus ja keskkonnas võõrana tundev peategelane Meursault sooritab mõttetu mõrva, mis nii sündmuse kui selle tagajärjedena aitab tal pisutki maailma ja elu mõtestada.

Bob Fenster
**OEH!
INIMKONNA
RUMALUSE AJALUGU**
Inglise keelest tõlkinud Olavi Teppan Kujundanud Dan Mikkin kõva köide, 260 lk ISBN 9985-62-157-3 Ärge suudelite lõgismadu suule! Pange endale langevari selga enne lennukist väljahüppamist! Lõpetage maksumaksja raha raiskamine sellele, et selgitada välja, miks vangid tahavad vanglast põgeneda! Me ülistame oma intellektuaalset progressi, leiutiste geniaalsust, teadvuse hiilgust. Kuid kas me ikka oleme elujõu ülim saavutus? Või lihtsalt kõige ennastkiitvam rass, keda universumil kunagi nähtud? Selles raamatus on koondatud hulk lugusid inimeste rumalusest, mis kohati tundub uskumatu ja lihtsalt naljakas. Peale värvikate juhtumite üritab autor uurida rumaluse olemust ja annab soovitusi, kuidas lollusest vabaneda.

Kirjastuse Tänapäev raamatute soodumüük on 29. septembrist 19. oktoobrini kauplustes üle Eesti.

Thomas Harris, maniakimeister

Thomas Harris ei ole produktiivne kirjanik. Samal ajal, kui tema põnevikumeistritest kolleegid kirjutavad keskmiselt raamatu aastas, on Harris alates 1975. aastast avaldanud vaid neli romaani. Neist on aga tänaseks vändatud juba viis filmi ning on autorile toonud vähemalt sama palju kuulsust kui näiteks üliproduktiivsele Tom Clancy'le.

Harris sündis 1940. aastal Jacksonis, Mississippi osariigis ning kasvas üles maal. Järgnes ülikool ja pärast seda ajakirjanikukarjäär kriminaalreporterina. See andis loomulikult rohkesti ainet tema elavale fantaasiale ning ta hakkas kirjutama ajakirjadele võikavõitu, väga üksikasjalikesse kirjeldustesse laskuvaid lühijutte.

1975. aastal ilmus esimene romaan "Must pühapäev", mille põhjal valmis kaks aastat hiljem ka film. Selles 11. septembri sündmuse silmas pidades mõnevõrra prohvetlikus

loos kavandas peamine pahalane, psühhoopaadist Vietnami sõja veteran Palestiina vabastusorganisatsiooni tellimisel verist massimõrva Superbowli ajal. Pärast selle romaani ja filmi edu pühendas Harris end täielikult ilukirjandusele.

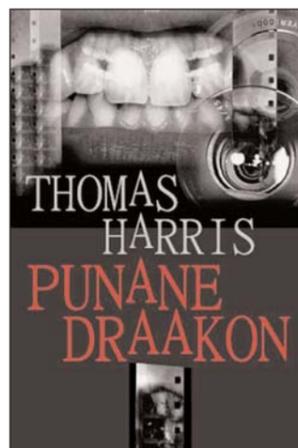
1981. aastal ilmus esimene raamat Hannibal Lecteri trilooogiast, "Punane draakon". Ka selle põhjal tehti võrdlemisi kiiresti film "Inimesekütt", mis aga läbi kukkus. 1988. aastal kirjutas Harris aga teise Lecteri-raamatu "Voonakeste vaikimine", mis kindlasti tänu sir Anthony Hopkinsi ja Jodie Fosteri suurepärasele osatäitmisele tõi suure kuulsuse nii Hannibal Lecterile kui tema loojale.

Alles 11 aastat hiljem (1999) tuli trilooogia järgmine osa "Hannibal", mis kujunes menukiks nii raamatu kui 2001. aastal valminud filmina. Nüüd, kui Lecterist oli juba saanud ülituntud tegelane, omamoodi kurjuse sünonüüm,

"avastati" uuesti ka trilooogia esimene osa "Punane draakon" ning selle 2002. aastal valminud uus filmiversioon, nüüd juba Hopkinsi osavõtul ja "Punase draakoni" nime all, kujunes vägagi edukaks.

Üsna varsti on Lecteritrioloogiast saamas juba tetraloogia: Harrisel on käsi uus osa "Variatsioon Lecterile: Noore Hannibal Lecteri lugu", mis peaks valmima 2005. aastal. Pole eriti kahtlust, et ka seda saadab suur edu.

Lecteri-lood on kirjutatud kronoloogiliselt segipaisutatult: varasemad sündmused toimuvad "Voonakeste vaikimises", mille lõpus Lecter mäletatavasti vabadesse pääseb, lugu jätkub "Hannibalis", kus Lecter jälle kätte saadakse ning "Punases draakonis" kasutatakse vangistatud Hannibali ära selleks, et tabada teine psühhoopaadist sarimõrvar Francis Dolarhyde. Mees, kes oma loomalikkuses tundub

enamasti üliintelligentsest Hannibalist hirmuäratavamgi. Loomulikult on Dolarhydel lapsepõlvest saadud psühho-traumad, ta on moondunud välimusega, kõnedefektiga ja skisofreenik. Tema sees elab PUNANE DRAAKON, kes lõpuks mehe üle võimust võtab.

Harris kui maailma kõige jubedamaid maniakke välja mõelnud mehe detailiarmastus lööb välja ka selles romaanis.

Küllap krimireporterit päevilt meelde jäänud verised üksikasjad leiavad ka siin pedantseimat kirjeldamist.

Hoopis huvitavamad on aga Harris väärustunud mõistusega maniaki peas toimuvate mõtete kirjeldused, kahekõned Draakoniga ning aeg-ajalt valusa lainena esile kerkivad varjud minevikust.

Inimmõistuse tumedamate hoovuste kujutajana on Harrisel vähe konkurente ja just see muudab raamatu ka pärast filmi nägemist kindlasti lugemisväärseks, sest kinolinal kipub alltekst tihtipeale õhukeks jääma.

Lugedes aga tunduvad psühhoopaadist sarimõrvari mõttekäigud kohati isegi nii ehedad, et raamatu reklaamlauseks võiks sobida ka: "Avasta Draakon sinus eneses". Küllap meie kõigi unerahu huvides pole seda siiski tehtud.

MIHKEL MÕISNIK

AASTARAAMAT KES?MIS?KUS? 2004

Ettetellimine 10. septembrist 17. novembrini

Hind 130 krooni

Hinnale lisandub:
• pisipakina (ise postkontorisse järele minnes) **20 krooni**
• ELS-saadetisena (tu-uakse soovitud aadressil) **45 krooni**

Tellimuse vormistamiseks Eesti Posti kaudu:

• helistage telefonil **625 7319** või **625 7369**
• saatke e-kiri aadressil **tallinn.tellimine@post.ee**
• faksige tellimus numbril **661 6089**
• täitke blankett postkontoris üle Eesti.

EESTI PÄEVALEHT
Postimees

EESTI POST
POST

Kirjastuse Tänapäev raamatumüügi TOP 10

jaanuar-juuli 2003

1. Jaan Tätte laulud	3400
2. Juri Lotman. Vestlusi vene kultuurist I	2100
3. Martti Turtola. President Konstantin Päts	2000
4. Enno Tammer. Mälu võim	1800
5. Eesti rahva elulood III	1500
6. Maria Augusta Trapp. Helisev muusika	1500
7. SMS armunutele	1100
8. Helga Nõu. Kuues sõrm	1000
9. Jutta Rabe. Estonia. Ühe laevahuku tragöödia	1000
10. Thor Heyerdahl. Aadama jälgedes	1000

Kirjastuse Tänapäev raamatumüügi TOP 10

1999-2003 juuli

1. Tarmo Vahter, Pekka Ereht. Meie Lennart	10 000
2. Aidi Vallik. Kuidas elad, Ann?	5300
3. Rohan Candappa. Stress. Väike käsiraamat	5000
4. Shakespeare armastusest	4600
5. Rohan Candappa. Tüng Shui. Väike käsiraamat	4300
6. Aidi Vallik. Mis teha, Ann?	4000
7. Eesti rahva elulood I-II	3800
8. Jaan Tätte laulud	3400
9. Alistair Beaton. Jamasuutra	3100
10. Guinnessi maailmarekordid	3000

AS Tänapäev
Laki 17
Tallinn 12915

tel 650 5613
faks 650 5614
e-post tnp@tnp.ee
www.tnp.ee

Reklaam,
müük
650 5611

Kirjastuse juht **Tiina Tammer**
Toimetajad **Eneken Helme,**
Mihkel Mõisnik, Tauno Vahter
Müügijuht **Leonore Riitsalu**

Kõik ajalehes Tänapäev avaldatud artiklid on autoriõigusega kaitstud teosed ning nende reprodutseerimine, levitamine ning edastamine mis tahes kujul ilma AS Tänapäev nõusolekuta on keelatud.